

Leesexemplaar

VTA bibliotheek

Mama weet het niet meer

Alain Borreman

Korte inhoud:

Het toneelstuk vertelt met een lach en een traan de problematiek van een ouder (boeren) koppel. De moeder krijgt Alzheimer waardoor hun leven helemaal op zijn kop gezet wordt.

Ze hebben 2 zonen. Eén zoon is vlug het huis uit gegaan en werkt bij een bank. De tweede zoon is thuis blijven wonen en heeft geholpen in het boerenbedrijf. Hij heeft nu pas kennis met een vrouw en wil het huis kopen.

Het toneelstuk kan eventueel aangepast worden aan de streek waarin het gespeeld wordt (bijv de witloofstreek, de druivenstreek, het vlas,.....)

Personages:

Jeanne: de moeder (ong. 80 jaar)

Jef: de vader (ong. 80 jaar)

Erik: de zoon die in de bank werkt

Karel: de inwonende zoon

Marleen: de vrouw van Erik

Christien: de vriendin van Karel

Dokter

Het toneelstuk speelt zich af op drie locaties:

- De huiskamer van de boeren
- Het rusthuis
- Het ziekenhuis

Het is volkstheater, met een lach en een traan. Veel mensen zullen zich herkennen in de problematiek van een partner of ouder die alzheimer krijgt.

Scene 1

Jeanne is bezig in haar keuken. Jef komt binnen

Jeanne: Van waar komt ge? Van den hof?

Jef: ja, als ge dat nog nen “nen hof” kunt noemen. Een beetje patatten, voor mij is dat gene hof!

Jeanne: maar, ge gaat er toch nog graag naartoe

Jef: ja, daar ben ik tenminste op mijn gemak. Daar is niemand die zaagt

Jeanne: hebt ge het op mij misschien

Jef: nee, op den heilige geest

Jeanne: allez, dienen speelt ook weeral mee

Jef: in mijn veranda, daar staat den beste fauteuil van de wereld. Ik zit daar nog niet in, en ik val al in slaap. En dan droom ik he!

Jeanne: nee, dan ronkt (snurkt) ge!

Jef: ik droom dan van de tijd van vroeger. Toen dat hier nog 2 hectare groenten stonden. Toen dat ge nog kon leven van de groenten. Met 1 hectare kon ge er ne gast op na houden. Ge moest wel hard werken, maar ge wist ook waarom.

Jeanne: ja Jef, dienen tijd is voorbij.

Jef: als ge 't maar weet. Allemaal de fout van den EEG. Spaanse groenten die verniet waren, en lonen die ge niet kon betalen.

Jeanne: En de kwekers die het licht in de ogen van malkander niet konden zien.....

Jef: Dat onze Karel dat nu niet wou verder doen he. Als ge nu nog goei groenten hebt, dan kunt ge opnieuw uw brood verdienen. Daar zijn er bijna geen meer. Ge vindt alleen nog “Bio” groenten. En dat zijn allemaal amateurs

Jeanne: dat is just. Maar allez, een geluk dat er “amateurs” zijn, anders was er niets meer

Jef: beter niets, dan groenten die op niets trekken. In onze tijd!! Wortels zo dik als mijn armen! Ze vochten ervoor!

Jeanne: ja (zucht)

Jef: Hoeveel staan de wortels nu? 0,15 Euro? Dat kregen wij al juist na den oorlog!

Jeanne: we hebben goed ons brood verdiend!

Jef: En op het einde moeten krabben om toe te komen!

Jeanne: moet ge een tas koffie hebben?

Jef: ja

Jeanne schenkt de koffie in en zet de koffie daarna in de frigo (Jef leest de krant en ziet niets)

Jef: Onze Karel had kunnen doorgaan, maar ja, hij wou niet

Jeanne: ge moet dat niet zeggen, Karel wou wel, maar 't ging niet meer. De groenten, dat is verleden tijd.

Jef: zoals wij

Jeanne: en iemand betalen dat ging ook niet meer, veel te duur.

Jef: och, had hij gewild.....Met 2 hectare zou je vandaag nog uwen boterham kunnen verdienen.

Jeanne: och Jef, ge weet dat dat niet waar is.

(Stilte)

Jef: zie ons hier nu zitten. Alle twee zo oud als de weg naar Rome

Jeanne: Zet content dat ge er nog zijt. Veel van uw generatie zijn al lang onder de grond.

Jef: soms denk ik dat die beter af zijn. Die hebben al die miserie niet moeten meemaken

Jeanne: Och Miserie, miserie....

Jef: geeft me nog een tas koffie!

Jeanne begint te zoeken naar de koffie

Jef: zijt ge uwe weg kwijt

Jeanne: neen, maar hebt gij de koffie weggezet

Jef: maar allez Jeanne, ik ben hier niet van diene stoel geweest

Jeanne: dan weet ik het niet

Jef: ne koffiepot, dat verdwijnt toch zo maar niet..

Jeanne: neen, maar ik vind hem toch niet

Jef al grommend recht en begin mee te zoeken

Jeanne: maar enfin, beginnen we nu alle twee al zot te worden

Jef: geef me dan een pintje

Jeanne: nu al, 't nog maar voormiddag

Jef: ja, ik heb goesting

Jeanne trekt de frigo open en ziet de koffiepot staan

Jeanne: Maar enfin, hoe kan dat nu?

Jef, hebt gij de koffiepot in de frigo gezet?

Jef: Jeanne, ik ben hier niet geboucheerd van deze stoel!

Gij hebt dat gedaan. Gij begint goed door te slaan!

Jeanne: zeg, merci he.

Jef: allez, wie zet er nu de koffiepot met warme koffie in de frigo.

Jeanne: ik zal verstrooid geweest zijn zeker.

Jef: oud worden.....

Jeanne: oud is niets, maar lelijk....

Jef: ja daar is niets plezant aan, aan oud worden

Erik de oudste zoon komt binnen

Jeanne: ha, Erik. Hoe is het?

Erik: goed he

Jeanne: En met de kinderen?

Erik: Ook goed he

Jef: Een geluk dat ge om de 6 maand ne keer binnen komt, anders wisten we zelfs niet dat we kinderen en kleinkinderen hebben

Erik: niet overdrijven he pa. Ik ben hier veertien dagen geleden ook nog geweest

Jef: veertien dagen? Zeker een maand.

Erik: genen tijd he

Jef: ge zijt nu toch ook op pensioen!

Erik: ge weet hoe dat dat gaat he, als ge op pensioen zijt hebt ge genen tijd meer

Jef: en wijle ambeteren ons hier dood. Gij zijt begot nog maar 55, en al op pensioen. Dat is toch veel te jong. Hoe gaan we dat allemaal betalen!

Erik: ik moest wel he pa. Reorganisatie noemen ze dat!

Jeanne: Jef, begint niet he

Pauze

Jef: en de kinderen, hoe heten ze al weer?

Erik: Pa, niet zeveren he

Jef: ze heten, "ik kom alleen als ik geld van doen heb"

Erik: ze studeren he pa. De universiteit...

Jef: jaja, allez, 't is al goed. Wat nieuws?

Erik: ik kom eens kijken hoe dat met jullie gaat

Jeanne: dat gaat wel he jongen. He Jef?

Jef: ja, alleen verdwijnt de koffiepote af en toe

Erik: wat is dat nu weeral voor iets?

Jeanne: och niets, een accident

Erik: kunde gijle jullie plan trekken. Hebt ge nieks vandoen?

Jef: een chance dat we ons plan nog kunnen trekken, want als het van u zou afhangen...

Jeanne: Je ef!

Erik: moet ik geen boodschappen gaan doen?

Jeanne: nee jongen, we hebben alles wat we nodig hebben. En anders is Karel hier ook nog

Erik: anders, als ik iets moet doen moet ge het zeggen he

Jeanne: och, jongen zolang dat we ons plan nog kunnen trekken.

Erik: ge wordt wel ouder he ma. En dan dat groot huis hier

Jef: dat huis is nog in orde

Erik: zo een huis onderhouden, dat is toch niet gemakkelijk he pa. 't Is oud en versleten

Jef: Ja, dat kan. Maar 't is ons huis (met de nadruk op ons)

Erik: zou ge niet beter verhuizen naar een appartement in 't centrum?

Jeanne: en onze Karel dan?

Erik: is het niet stilaan tijd dat die op zijn eigen benen gaat staan. Als die bij jullie blijft wonen gaat die nooit een vrouw vinden!

Jef: daarvoor is het toch al te laat. Ne keer boven de vijftig wordt ge door de vrouwen afgeschreven.

Jeanne: ge weet nooit he

Jef: en daarbij, er is geen sprake van verhuizen. Als ik hier weg moet zal het tussen vier planken zijn

Jeanne: och, Jef zegt dat toch niet

Jef: in zo'n appartement zeker, gelijk een kieken op ne stok

Jeanne: het zou wel gemakkelijk zijn. Minder moeten kuisen, kort bij de winkels,...

Jef: nieks van, discussie gesloten. En den hof dan?

Erik: welken hof? Ge hebt nog just wat patatten!

Jef:.. Als ik mijn veranda in mijne fauteuil zit kan ik nog mijne hof zien.

Erik: twee rijen patatten

Jef: lach maar, 't zijn nog altijd MIJN patatten.

Erik: dat wel

Jeanne: en hoe is het met Marleen

Jef: leeft die nog?

Erik: ook druk he pa, altijd werken, werken

Jef: ah ja, van als gij op pensioen zijt moet zij werken voor 2

Erik: ja, dat zegt zij ook

(stilte)

Erik: moet ik echt niets doen?

Jef: ja, het huis opkuisen

Jeanne: och Jef, zevert zo niet. Zolang ik kan is er geen probleem

Erik: heb ge er al eens aan gedacht om een kuisvrouw te nemen?

Jef: ge weet niet wat dat dat kost zeker!

Erik: allez pa, den dag van vandaag met dienstencheques is dat niet zo duur he

Jef: ik heb zo geen dik pensioen als gij bij de bank. Ik was maar ne kleine zelfstandige...

Erik: en bij het OCMW? Daar kunt ge toch ook hulp krijgen

Jef: zijt gij nu helemaal zot. Diene klap achter mij gat wil ik niet. OCMW zeker...

Erik: ge kunt zelfs elke dag eten laten brengen

Jeanne: och Erik, onze Karel helpt zoveel als dat hij kan

Erik: voor onze Karel zal het ook niet altijd gemakkelijk zijn

Jef: ahwel, weet ge wat: we zullen een beetje bij u komen wonen, dan hebben we geen kuisvrouw nodig, alle dagen eten en is onze Karel gerust

Erik: ja maar pa, dat bedoelde ik nu ook niet. Marleen heeft daar niet de tijd voor...

Jef: en de goesting ook niet

Jeanne: onze pa is maar aan het zwanzen. Nen ouden boom moogt ge niet verplanten, anders gaat hem kapot!

Erik: allez dan. Ik zal maar ne keer gaan zien. Ma, Pa tot één van dees

Jef: tot binnen 6 maand

Jeanne: och Jef. Komt wanneer dat ge tijd hebt jongen. Altijd welkom

(Erik weg)

Jef: gij gaat er nog een penske aanhangen!

Jeanne: och Jef, zijt toch zo lastig niet.

(Jeanne doet afwas, Jef leest krant)

Scene 2

(Jeanne is aan het breien, Jef slaapt in zetel)

Karel komt binnen met boodschappen

Karel: 't is zaterdag, dus ik maak eten vandaag

Jef: als 't zoals vorige keer, hem ik al zolief dat ge blijf zitten

Karel: wat was het de laaste keer? Was het niet goed misschien?

Jef: ja heel goed, maar het vlees was aangebrand en de patatten nog rauw.
Voor de rest was alles in orde

Karel: ik doe mijn best

Jeanne: just jongen. Laat hem (op Jef) maar zeggen

Jeanne: en wat eten we?

Karel: erwten en wortelen met saucissen

Jeanne: lekker

Jef: dat gaan we afwachten

(Karel en Jeanne beginne uit te pakken en groenten en aardappelen te schillen)

Jeanne: hoe is op het werk Karel

Karel: ca va

Jeanne: is dat alles

Karel: ja. Dat gaat wel. 't Is wel altijd hetzelfde, pakskes en nog eens pakskes. Maar we hebben een toffe ploeg en dat is plezant

Jef: ik versta dat niet he. Wie moet er nu pakskes versturen met DLH (bedoelt DHL) als ge dat ook met post kunt doen

Karel: DHL pa

Jef: awel ja, dat is toch wat dat ik zei

Karel: wij versturen dat veel rapper!!

Jeanne: wat eten we?

Karel: (nadrukkelijk) Erwten en wortelen met saucissen

Jeanne: ah ja. Dat is goed. Ik eet graag erwten en wortelen

Jef: had ge het den eerste keer niet gehoord misschien?

Karel: binnen een half uurtje kunnen we eten

Jef: ik begin al een beetje honger te krijgen

Jeanne: ik ook. Wat is voor 't eten Karel?

Karel (luider): erwten en wortelen met saucissen

Jeanne: ik ben niet doof he'

Jef: nee, maar 't is al wel den derde keer dan onze Karel zegt wat we gaan eten. Ofwel zijte ge doof, ofwel hoorde niet goed!

Jeanne: ik ben niet doof.

Jef: dat is nog erger!

Scene 3

Zondagmorgen, Jef in mooiere kleren, Jeanne drinkt koffie

Jef: 't weeral zondag.

Jeanne: gaan we naar de mis

Jef: maar enfin Jeanne, 't is al vijf jaar dat we niet meer naar de mis gaan. Ge weet toch dat dat te lang duurt voor ons. En als de pastoor preekt vallen we in slaap!

Jeanne: als gij het zegt

Jef: gij onthoudt niets meer. Wat is dat toch!

Karel en onbekende vrouw komen binnen, zichtbaar juist wakker

Jeanne: ha Karel en.....dag madam

Karel: Christien ma

Jeanne: dag Christien. Komen gijle just binnen?

Karel: nee, ma. We zijn al binnen van gisterenavond

Jeanne trekt een gezicht dat ze het niet verstaat

Karel: dag pa. Dat is Christien

Jef: dag madam

Karel: Christien pa!

Jef: ja

Jeanne: van gisterenavond? Ik heb jullie niet gezien!

Karel: nee ma, we zijn direct naar de kamer gegaan

Jeanne: naar de kamer? Wat zijt ge daar gaan doen?

Jef: mannekes tekenen! Verstaat gij dat dan niet?

Jeanne (zichtbaar hare kluts kwijt):dag Madame

Karel: Christien ma!!

Jeanne: eet gij mee madame

Karel: Chris..... (*Christien houdt Karel tegen*)

Christien: als dat niet te moeilijk is

Jeanne: neen maske!

(Jeanne dekt de tafel en zet pistolets op tafel)

Jeanne: 't is zondag dan zijn het pistolets. Daarna gaan we naar de mis

Jef: maar nee Jeanne. Waar haalt gij dat nu toch. We gaan al jaren niet meer naar de mis

Karel: 't niet omdat Christien hier is dat ge moet liegen

Jeanne: aan tafel. (tegen christien). Eet maar. En hoe noemde gij?

(Jef en Karel kijken mekaar niet begrijpend aan).

Christien: Christien mevrouw

Jeanne: schone naam

Jef: als ik het goed begrijp Christien, zijt ge hier blijven slapen

Christien: ja

Jeanne: hebt ge dan in de logeerkamer geslapen. Het bed was daar niet opgemaakt

Jef: och Jeanne. Christien heeft bij Karel geslapen. Den modernen tijd he.

Jeanne: kent gij onze Karel dan (tegen Christien)?

Christien: ja, natuurlijk

Jef: wat voor vragen zijn dan nu. Ik denk toch dat ge niet helemaal just zijt!

Karel: ik ken Christien al een tijdje. En nu heb ik haar ne keer mee naar huis gebracht

Jef: en Christien, zijt gij van (dorpsnaam)?

Karel: Christien is niet van(dorpsnaam)

Jef: toch niet van 't Stad (of ander dorp, concurrerend)

Karel: Ja pa, van 't stad

Jeanne: oeioei. Dat komt niet goed

Christien: mijn ouders zijn van hier. Ik ben naar 't stad gaan wonen als ik getrouwd ben.

Jef: getrouwd?

Christien: (begrijpt dat dit gevoelig ligt): allez dat is lang geleden he. Ondertussen ben ik al vijf jaar gescheiden

Jef: in onzen tijd....

Karel (snel): t' is niet meer "onzen tijd" he pa

Jef: nee, maar toch

Jeanne (zit er een beetje bij voor spek en bonen).: nog wat koffie Marleen?

Karel: Christien ma. Marleen is de vrouw van onze Erik.

Jeanne: och ja. Ik was efkes mis!

Jef: en ... hebt ge kinderen, als ge getrouwd waart?

Karel: 't is een precies een ondervraging, nee een kruisverhoor

Christien: 't is niet erg Karel (kusje?). (tegen pa) Ja, ne zoon en een dochter

Jef: ah ja. Ne zoon en een dochter. En hoe oud?

Christien: 14 en 16 jaar

Jef: das gemakkelijk, die hebben hun kinderziektes al gehad

Karel: pa, is het nu genoeg!

(de familie eet in stilte verder)

Jef: en is het "serieus" tussen jullie twee

Karel: ik denk van wel

Christien: ja, we zien mekaar graag

Jef: ge komt toch niet zeggen dat gegaat trouwen?

Karel: nee pa, dat nog niet

Jeanne: heeft het gesmaakt madame?

Karel ergert zich

Christien legt zijn hand op zijn schouder om hem te bedaren

Christien: ja mavrouw, bedankt voor het lekker ontbijt

Karel: zal ik u eens onze hof laten zien?

Christien: graag

(Ze staan beide op en gaan naar buiten)

Jef: awel ja, wie had dat nog gepeinsd! Onze Karel met een lief!

Jeanne: de mirakels zijn de wereld nog niet uit!

Jef: ze is wel gedivorseerd!

Jeanne: als ze maar gelukkig zijn

Jef: gij zult wel zeggen! Neemt dat ze trouwen, dan hebben we er wel direct twee kleinkinderen bij. Van de slag verdubbelt!

Jeanne: dat is plezant, als de kinderen nog zo klein zijn

Jef: geen klein kinderen, maar kleinkinderen. Allez ge verstaat me wel! Ze zijn al 14 en 16 jaar

Jeanne: ah ja?

Jef: maar ze heeft het toch gezegd daarjuist!

Jeanne: wie heeft het gezegd?

Jef: och laat maar

(Jeanne begint af te ruimen, Jef gaat zitten, ondertussen focus op Karel en Christien buiten)

Karel: sorry he Christien, onze pa is nen echte loemperik

Christien: och ik versta dat wel. Die mensen zijn van een andere generatie

Karel: zegt dat wel

Christien: uw ma zegt niet veel he

Karel: nee, ahwel daar sta ik puur stom van. Meestal voert zij het grote woord

Christien: is uw ma wel helemaal in orde

Karel: wat bedoelde gij daar mee?

Christien: ahwel ze lijkt toch wel heel veel te vergeten

Karel: Ja, maar dat doen ze toch allemaal een beetje op diene leeftijd

Christien: Een beetje wel ja. Maar ik vind toch dat ze heel veel vergeet. We hebbne mijne naam zeker drie keer gezegd en op 't einde wist ze het nog niet

Karel: Ons ma is nooit van de slimste geweest?Werken, zoveel als je wilt, maar onthouden? Nee, nee. Ons ma is helemaal in orde

Christien: als gij het zegt. Ik vind het toch raar zoals ze reageerde

Karel: ons ma die wordt zonder problemen 100 jaar. Ge zult wel zien

Christien: ik hoop het

Karel: en ziet ge mij nog graag?

Christien: meer dan ooit (kus)

(opnieuw focus op Jef en Jeanne, Christien en Karel verdwijnen)

Jeanne heeft afwas gedaan en begint alle kasten te doorzoeken

Jef: awel, zoekt iets?

Jeanne: nee

Jef: wat zijt ge dan aan het doen?

Jeanne (zichtbaar opgewonden): niets

Jef: ook goed

Jeanne blijft maar zoeken

Jef krijgt het zijn heupen

Jef: Jeanne, wilt ge nu nekeer zeggen wat ge zoekt?

Jeanne: mijne portemonee

Jef: maar die ligt toch altijd in de schuif!

Jeanne: nu niet

Jef: allez hoe komt dat toch

Jeanne: ik weet niet, ik ben er zeker van dat ik hem daar gelegd heb

Jef: en steekt er veel geld in

Jeanne: ja, heel veel

Jef: hoeveel?

Jeanne: veel.

Jef begint mee te zoeken

Jeanne: ik ben bijna zeker van dat iemand hem gepikt heeft

Jef: maar enfin Jeanne, hier is niemand niet geweest en wij zijn altijd thuis, hoe kan dat na!

Jeanne: en die madame dan?

Jef: welke "madame"?

Jeanne: awel, die madame die met onze Karel binnen kwam

Jef: Christien

Jeanne: wat kwam die hier doen?

Jef: met onze Karel mee. Zeg Jeanne, dat geloofde toch zelf niet

Jeanne: ik ben er zeker van dat ze hier kwam voor mijne portemonee te pikken

Jef: nu overdrijft ge toch

Jeanne: Jef, ik ben er zeker van

Jef: hebt ge hem boven *niet* gelegd

Jeanne: nee, in de schuif

Jef: kom, we zullen boven ne keer gaan zien

Jeanne: ge zult wel zien. Gepikt is hem

(Jeanne en Jef naar "boven", Karel en Christien komen terug)

Karel: voila, dat is nu onzen hof

Christien: amaa, schoon

Karel: vroeger hadden we hier 2 ha groenten, maar daar blijft niets van over

Christien: Hebt gij niet in de groenten gewerkt??

Karel: ja , lang. Maar op den duur was het niet plezant. Hard werken en bijna niets verdienen. En onze ma en pa die altijd ouder werden. Ze konden nog wel wat mee helpen maar de grootste hoop was voor mij alleen. En 't was ook geen leven he. Nooit ne keer congé, altijd maar werken en werken. Ik heb dan maar beslist om te stoppen en te gaan werken. Nu weet ik tenminste wat ik verdien.

Christien: wat zegden uw ma en pa daarvan?

Karel: Dat was dik tegen de goesting van onze pa. Ons ma die was content, want die wou nog wat profiteren van het leven.

Ik ben dan bij DHL gaan werken. Voor nen boer liggen de jobs niet zo maar

voor het oprapen. Ge hebt hard gewerkt, maar buiten de grond kent ge in feite niets. En bij DHLvragen ze altijd mensen die hard kunnen werken.

We hebben het bedrijf dan maar gestopt. Ge kunt dat zo niet laten liggen. We hebben nog juist wat patatten laten staan om onze pa plezier te doen. Daar zit hij van tijd ganse dagen naar. Van in zijne zetel in de veranda zit hij dan te mijmeren over de goeie oude tijd. En hij heeft ook nog wat om handen. Een beetje patatten kan hij met mijn hulp nog wel aan.

Christien: “den hof” is wel groot he. Om dat te onderhouden. Waarom verkavelt ge dat niet?

Karel: ja daar hebben wel al aan gedacht. Maar we mogen niet. Staat nog beschreven als landbouwgrond. We hopen dat het ooit eens bouwgrond wordt, maar wanneer?

Christien: als we zouden gaan samenwonen, wie gaat dat hier dan onderhouden?

Karel: dat is inderdaad een probleem. Mijn broer moet ik niet vragen om mij te helpen. Die heeft altijd bij de bank gewerkt en zijn handen staan zoals bij een krokodil

Christien: dus, alles komt op uw kap?

Karel: ik vrees van wel. 't Gemakkelijkste zou zijn dat wij hier komen wonen, het huis is meer dan groot genoeg

Christien: dat zie ik echt niet zitten. In zo een oud huis...

Karel: oude huizen zijn wel in trek.

Christien: ja, om te renoveren. Dan is dat inderdaad prachtig. Maar één: ik heb geen zin om bij uw pa en ma in te trekken en meid te spelen. Twee: ik wil een minimum aan confort.

Karel: en als we er een “kangoeroe” woning van maken?

Christien: wat bedoelt ge daar mee?

Karel: awel, we delen de woning in twee afzonderlijke stukken op: één deel voor onze ma en pa, één deel voor ons. Zo leven we appart, maar toch bij mekaar. Snapt ge?

Christien: En ons deel wordt volledig vernieuwd?

Karel: ons deel wordt volledig vernieuwd!.

Christien: daar wil ik wel over nadenken (kus)

Ondertussen komen Jef en Jeanne terug binnen

Karel: van waar komen jullie

Jef: van boven

Karel: en dat op jullie leeftijd!

(iedereen lacht)

Jef: ons ma dacht dat ze hare portemonee "kwijt" was

Karel: en hebt ge hem gevonden?

Jef: ja hij stak tussen de lakens in de linnekast!

Karel: wat deed die daar

Jeanne: ik heb die daar niet gelegd he

Jef: nee, den heilige geest

Jeanne: "iemand" heeft die daar gelegd

Jef: en al het geld stak er nog in

Karel: nen dief is het dan toch niet geweest.

Jef: Enfin Jeanne, wat moet ik nog allemaal met u meemaken

Jeanne: en toch heeft "iemand" anderse die portemonee daar gelegd.

Jef: en wie zou dat dan geweest moeten zijn?

Jeanne: ik weet ni, "iemand he"

Christien (voelt zich wat geviseerd) stil tegen Karel: Ik denk dat ze het op mij heeft!

Karel: maar nee, alle gij

Christien: Dit is niet meer normaal Karel. ik zou uw ma toch eens laten onderzoeken!

Karel: denkt ge? Ons ma is altijd wat vergeetachtig geweest

Christien: vergeetachtig ok. Maar dit is meer dan vergeetachtig. Dit begint te lijken op achtervolgingswaan

Karel(zeer verbaasd): denkt ge? Misschien moeten we toch eens naar de dokter

Christien: doe dat, en wacht niet te lang

Scene 4

Zondagavond, Karel komt thuis, Jeanne en Jef voor de TV

Karel: dag ma, dag pa

Jeanne: dag mijne jongen

Jef: dag

Jeanne: hebt ge ne goeie zondag gehad jongen?

Karel: ja ma, nen hele goeie

Jeanne: zoveel te beter

Jef: ik peins dat we met mekaar ne keer moeten klappen

Karel: ja, dat vreesde ik al

Jef: is dat na echt serieus met Christine

Jeanne: met wie?

Jef: zeg Jeanne, tussen onze Karel en Christien

Karel: ik denk het wel. Ik zie ze toch graag en ik denk zij mij ook

Jeanne (nog altijd argwanend tov Christien): zijt ge daar wel zeker van?

Zijt ge daar niet te oud voor, om te trouwen enzo..

Karel: Zeg ma, alstublieft he. En van trouwen is nog niet direct sprake.

Jef: 't is niet slecht dat ge daar ne keer goed over nadenkt. Want met die kinderen.

Karel: wat bedoelt ge "met die kinderen"

Jef: awel ja, zo'n kinderen van iemand anders, dat is toch niet evident. Die moeten nog studeren enzo end at kost toch veel geld

Karel: zeg pa. Gij denkt alleen aan geld. Aan eigen kinderen ga ik niet meer beginnen en het zijn toffe gasten, ik versta mij goed met hen.

Jef: En als ge trouwt worden dat dan onze kleinkinderen? Ik zie heel graag kinderen, maar geld geven aan kinderen van een ander.....En kunnen die dan ook van ons erven? Dat zou toch niet mogen he Karel, want in feite zijn het niet onze kleinkinderen. Verstaat ge? En wat zou onzen Erik daarvan zeggen?

Karel: och pa, ge maakt u al zorgen voordat er iets gebeurt. We zijn nog niet direct van zin om te trouwen. Maar misschien gaan we wel samen wonen. Daar denken we toch aan.

Jef: Samen wonen? Gaat ge dan ergens iets huren?

Karel: dat weet ik nog niet

Jef: En wij dan? Wat moeten wij dan hier alleen doen? Wij kunnen dat hier alleen niet onderhouden, dat weet ge toch?

Jeanne: oei, gaat gij hier weg?

Karel: Maar nee ma. Er is nog een andere oplossing he pa.Christien zou hier kunnen komen wonen.

Jef: met 2 kinderen? Daar kunnen wij niet meer tegen

Karel: daar zijn oplossingen voor. Bijvoorbeeld het huis in 2 delen of een nieuw stuk aanzetten.

Jef: dat gaat toch niet. Ge kunt toch van de badkamer en de keuken geen 2 badkamers en 2 keukens maken, en de living...

Karel: dat zien we wel

Jeanne: en kan iedereen hier bij ons dan zomaar rondlopen?

Jef (tegen Karel) Dat is gemakkelijk, maar wie gaat dat betalen?

Jeanne: dat weet niet

Jef: en onzen Erik dan

Karel: wat heeft onzen Erik hier mee te maken?

Jef: alles is hier ook van hem he. Als wij er niet meer zijn dan erven jullie alle twee de helft

Karel: ik zal wel met onzen Erik overeen komen

Jef: Met hem misschien wel, maar met Marleen, dat weet ik niet.

Karel: we zien wel. 't Is nog allemaal veel te vroeg om u zorgen te maken.

Jef: ge moet er toch allemaal goed over nadenken!

Karel: nog iets anders. Zou ons ma niet ne keer naar den dokter moeten gaan

Jeanne (verontwaardig) ik, ik mankeer niets

Karel: ge vergeet toch veel he ma

Jef: och, op hare leeftijd is dat normaal. En ze is nooit van de slimste geweest (lachend)

Jeanne: zeg Jef, bedankt he.

Karel: geen ruzie maken he. 't Is tijd ik ga slapen! We zien morgen wel (Karel weg)

Jeanne(opgelucht) ja dat gaan wij ook doen. Kom Jef

(Jeanne en Jef helpen mekaar naar bed)

Lange stilte, lichten uit

Na een tijdje komt Jeanne in slaapkleed opnieuw binnen

Ze begint een kip (uit de frigo) klaar te maken.

Na een tijdje komt Jef binnen met slaapogen.

Jef: maar enfin Jeanne, 't is drie 's morgens, wat zijt gij aan het doen?

Jeanne: Onzen Erik komt subiet thuis en die wilt dat zijn eten klaar staat.

Jef: Jeanne, zijde gij nu helemaal zot geworden, 't is drie uur zeg ik u.

Jeanne precies dat ze dat niet hoort

Jeanne: ik heb al retard en binnen een half uur is onzen Erik hier. En hij moet goed eten, want hij zit in de examens

Jef: Jeanne stopt daar mee.

Jeanne: nu nog patatten schillen...

Jef loopt naar de trap en roept op Karel

Jef: Karel, Karel kom naar beneden

Karel met slaapogen

Karel: wat gebeurt er?

Jef: ofwel begint ons ma te vangen, ofwel is ze aan het slaapwandelen. Ze is midden in de nacht eten aan het maken voor onze Erik.

Karel: ma, wat zijt gij aan het doen?

Jeanne: awel, ziet ge dat niet. Eten aan het maken voor Erik

Karel: 't is midden in de nacht ma

Jeanne doet gewoon verder

Jef: hebt ge dat nu al geweten!

Karel : nee maar ik kan er niet mee lachen

Jeanne doet gewoon verder

Jef: allez Jeanne, 't is laat. Laat ons gaan slapen

Karel neemt haar zachtjes bij de arm

Karel: Kom ma, onzen Erik komt niet, hij heeft al gegeten

Jeanne: dat heeft hij mij niet gezegd.

Karel: hij heeft getelefoneerd ma

Jeanne: nu sta ik hier met al dat eten

Karel: 't is niets ma, dat eten we morgen wel op

Jenna: ja, 't goed

Karel: komt ma, we gaan terug slapen

Jeanne: ja, als gij het zegt

Karel en Jeanne verdwijnen naar boven

Jef blijft verdwaasd achter, begint op te ruimen (heel op het gemak)

Karel komt terug binnen

Jef: En? Slaapt ze terug

Karel: ik denk het toch

Jef: Wat gaan we nog allemaal meemaken. Slaapwandelen, dat heeft ze nu nog nooit gedaan. Ge hoort daar altijd over vertellen, maar 't is toch raar als ge het zelf meemaakt. En ze zeggen dat ge daarvan 's anderdaags niets meer weet.

Karel: ik denk dat het misschien meer is dan dat pa

Jef: wat bedoelde ge?

Karel: Er is de laatste tijd al veel gebeurt. Ze vergeet heel veel en doet vantijd toch wel raar. Dat met diene portemonnee, dat was toch ook niet normaal. Ik denk dat het hoog tijd is om haar eens te laten onderzoeken

Jef: voor wat dan?

Karel: misschien begint ons ma te dementeren

Jef: Dementeren?

Karel: ja pa, dementeren

Jef: dan staan we er goed voor. God behoede ons daarvan

Karel: God kan daar niets aan doen pa, den dokter misschien wel

Jef: Laat ons hopen dat het allemaal zo erg niet is

Karel: laat ons hopen. Morgen bel ik naar de dokter

Jef: dat zal dan wel moeten zeker

Karel: ja pa, dat moet

Scene 5

Jef, Jeanne, Karel en Erik zitten in het salon samen

De dokter komt binnen

Jef: dag mijnheer dokter

Jeanne, Karel, Erik : dag dokter

Dokter: en hoe is het hier?

Pa: dat gaat wel

Dokter: wat scheelt er

Karel: ik? Ik ben niet ziek, ik heb mij nog nooit zo goed gevoelt

Jeanne: ? Ik ben niet ziek, ik heb mij nog nooit zo goed gevoelt

Dokter: weet ge nog Jeanne dat ge vorige week in het hospitaal geweest zijt?

Jeanne: natuurlijk!

Dokter: en ze hebben u daar onderzocht?

Jeanne: ja

Dokter: awel Jeanne, de resultaten zijn binnen

Jeanne:en, is er iets?

Dokter: ja Jeanne, er is iets

Jeanne: oei, oei

Jef: zeg het maar dokter

Dokter: Jeanne, ze hebben in het hospitaal vastgesteld dat ge Alzheimer hebt. Kent ge dat?

Jeanne: en is dat erg

Dokter: ge gaat geen pijn hebben, en ge gaat ook niet direct dood gaan

Jeanne: dat is dan toch goed nieuws

Dokter: Dat is goed nieuws, maar Jeanne, ge gaat dikwijls iets vergeten

Jeanne: ik ben nooit zo sterk geweest in het onthouden

Dokter: Ik weet het Jeanne,kunt ge mij geen tas koffie maken Jeanne?

Jeanne direct recht: natuurlijk mijnheer dokter

Jeanne weg naar de keuken

Jef: mijnheer dokter, hoe serieus is dat?

Dokter: heel serieus Jef. Ze gaat meer en meer vergeten, zelfs tot op het punt dat ze u niet meer gaat herkennen.

Jef: dat is geen goed nieuws dokter.En is daar niets aan te doen?

Dokter: ik kan wat pillen geven om de aftakeling wat te vertragen, maar meer kan ik niet doen.

Jef: en hoe rap gaat dat?

Dokter: dat is moeilijk te voorspellen Jef. Soms is het na een paar maanden al heel erg, soms duurt de aftakeling verschillende jaren

Jef: en kan ze thuis verzorgd worden?

Dokter: dat gaat moeilijk worden Jef. In het begin zal dat nog gaan, maar na een tijdje wordt dat heel zwaar. Ze zal de meest normale dingen vergeten: waar ze woont, hoe ze moet eten, het verschil tussen dag en nacht. In de eerste fase zal ze ook achtervolgingswaan hebben. Ze zal van alles verstoppen omdat ze bang zal zijn dat iemand het komt stelen. Ze zal hierdoor mensen valselijk beschuldigen. Dat hoort allemaal bij haar ziekte Jef.

Erik: ik denk pa dat het in dat geval beter is dat ons ma naar een rusthuis gaat

Jef: ah nee he, we zijn al 60 jaar samen en we blijven samen

Karel: ik ben er ook nog he Erik. IK zie dat niet zitten, ons ma is nog veel te goed om naar het rusthuis te gaan. Ze is nog niet zot he!!

Erik: gaat jij misschien thuis blijven om haar te verzorgen? Onze pa zal dat alleen niet kunnen.

Karel: ik ben toch 's avonds thuis en in de weekends

Dokter: Ik vrees Karel, dat Erik gelijk heeft. Jef gaat dat alleen niet kunnen als jij weg zijt.

Karel: zoals ze nu is er toch nog geen probleem

Dokter: het kan vlug veranderen

Erik: schrijf haar al in in het rusthuis. Het kan soms nog jaren duren vooraleer ze kan worden opgenomen

Jef: jaren? Ik heb dat nog al gehoord. Is dat niet erg? We betalen hier al gans ons leven belastingen en het nodig is kunt ge nog niet naar het rusthuis in uw eigen gemeente. Dan gaan vreemden voor op echte(naam inwoners dorp)

Dokter: ja Jef, maar hoeveel echte(naam inwoners dorp) zijn er nog?

Jef: ja dokter, als ik een pint ga drinken, niet dat dat dikwijls voorvalt, ken ik bijna niemand meer in het café.

Karel: Inschrijven dat zouden we misschien toch kunnen doen. Dat verplicht tot niets

Jef: We zijn al gans ons leven samen, als zij naar het rusthuis moet, dan ik ook

Dokter: Jef, Jeanne zal niet meer de vrouw zijn met wie je getrouwd bent

Jef: dokter, Jeanne zal altijd mijn vrouw zijn, wat er ook gebeurt.

Erik: en wie gaat dat betalen? Weet ge wel wat dat kost, met 2 in het rusthuis?

Jef: We hebben wel wat spaarcenten, maar als het klopt wat ik hoor over de prijs van het rusthuis, dan gaat dat niet genoeg zijn.

Jeanne komt op met de koffie

Dokter: voila Jeanne, bedankt voor de koffie

Jef: geeft mij ook maar een straffe chat.

Dokter stil tegen de anderen: wat jullie zeker niet moeten doen is jullie kwaad maken als het ze dingen vergeet. Dat heeft geen enkele zin.

Jef: Wat moeten we dan doen dokter?

Dokter: het beste is om haar altijd gelijk te geven. Uw kwaad maken heeft geen enkel effect. Ze zal zich daardoor alleen maar ongelukkiger voelen.

Dokter drinkt zijn koffie, staat recht en verdwijnt na iedereen goede dag gezegd te hebben

Jef: nu staan we er goed voor!

Karel: we zien wel pa, we slaan er ons wel doorheen

Jef: ik blijf er bij, als zij gaat ik ook.

Erik: hebt ge genoeg spaargeld om dat te betalen?

Jef: ik weet dat niet

Karel: we hebben nog altijd het huis dat we kunnen verkopen

Erik: ons ma in het rusthuis en onze pa thuis: dat is nog altijd goedkoper en dan kunnen we misschien het huis houden

Karel: gij denkt al aan uw erfenis

Erik: nee, ik ben realist

Jef: ik zou niet liever willen dat jullie het huis en de grond kunnen erven, maar wat moet ik doen?

Karel: och, we zien wel

Jef: ja, voor de moment wil ik dat ze thuis blijft. Ik zal wel voor haar zorgen.

Erik: En we schrijven haar in in het rusthuis?

Karel: dat is het beste

Jef: en aan mij ook. Waar zij gaat, ga ik.

Karel: als jij het zo wilt dan doen we dat

Scene 6

Karel, Christien, Erik en Marleen aan tafel

Erik: Dag Karel. En is dat nu uw lief?

Karel: een beetje beleefd blijven he. Dat is Christien, de vrouw van mijn leven

Marleen (kus aan Christien): welkom in de familie

Erik (tegen Marleen): Gij veel te schoon voor onze Karel

Karel: merci he. De mensen vragen zich nog altijd af hoe dat een vrouw als Marleen al zo lang bij U is gebleven

Erik (al lachend) voor 't geld he. Niet waar Marleen. En daarvoor moeten de vrouwen het bij u ook niet doen!

Karel: Dat zegde jij

Erik: en, waar zijn onze ma en pa?

Karel: die zijn mee met ziekenzorg. Naar Banneux

Erik: ah ja en kan ons ma dat nog wel

Karel: Bij ziekenzorg zijn ze dat gewoon. Er zijn altijd genoeg mensen om de zieken te begeleiden

Erik: dat is toch ongelooflijk wat de mensen van ziekenzorg allemaal doen
Die mensen verdienen hunne hemel

Karel: zegt dat wel

Erik: dus,alleman weg, het kot voor u alleen

Karel: juist daarom dacht ik dat het goed was om jullie uit te nodigen. Zo kan je Christien leren kennen en kunnen we ne keer onder mekaar klappen

Marleen: Tof dat jullie mekaar gevonden hebt. Ik was al bang dat wij op onzen ouwen dag voor u zouden moeten gezorgd hebben

Erik: ik had niet gedacht dat gij nog van straat zou geraken

Christien: hij is nog niet van straat he. Hij woont nog altijd bij zijn pa en ma

Karel: daar wil ik het nu juist over hebben. Onze pa kan dat niet alleen, voor ons ma zorgen. Daarom is het goed dat ik hier blijf wonen.. Maar Christien en ik willen ook samen wonen. De oplossing is dus: ik en Christien gaan hier bij onze ma en pa wonen

Marleen: maar dat is fantastisch. Alle problemen opgelost!

Karel: ja, maar dat is niet alles. We willen niet zomaar bij onze pa en ma wonen.

Christien: nee, we willen “apart –together” wonen. Snap je? Wel samen met ma en pa, maar toch apart

Erik: hoe bedoel je?

Karel: we zouden het huis in twee willen delen en verbouwen

Marleen: Het huis is wel groot, maar als je het in twee doet blijft er niet veel over.

Christien: en we willen er een stuk aanbouwen

Erik: amaai grote kosten

Karel: we willen die kosten doen, maar niet in een huis dat niet van ons is

Erik: wat bedoelde ge daar nu mee?

Karel: het huis van onze pa en ma. Als zij er niet meer zijn ios het voor ons twee. Ik ga geen kosten doen in een huis dat ooit maar voor de helft van mij is

Erik: als ik het goed begrijp wil je het huis van onze pa en ma nu al inkopen?

Karel: dat is't

Erik: wij willen hier toch nooit wonen

Marleen: 't is niet moeilijk he. We laten het huis schatten en gij betaalt ons de helft

Karel: daar wil ik het nu juist over hebben. De helft plus de verbouwingswerken dat is veel geld, te veel geld

Erik: ja, verniet is het niet

Karel: ge moet toch rekening houden met hert feit dat wij voor onze ma en pa gaan zorgen. En misschien kunnen we iets regelen met de grond waar de groenten op stonden?

Marleen: nee, niks van. Ge MOET niet voor onze pa en ma zorgen he, 't is omdat ge dat graag doet en onze grond is landbouwgrond en is niets waard. Dus de helft of niks.

Karel: vindt gij dat ook Erik?

Erik: ja, dat is de enige correcte rekening

Karel: weet ge wat, zorg dan maar zelf voor onze ma en pa

Erik: ge weet dat dat niet kan

Karel: wat is dan de oplossing?

Marleen: het rusthuis he

Karel: weet ge wat dat kost? Hier in (dorpsnaam) 2000 Euro per persoon. En ge moet dan nog binnen geraken!

Marleen: als het zover is zien we wel. Als ons ma naar het rusthuis moet, kan onze pa zolang het gaat hier blijven wonen.

Karel: dat wil hij niet. Hij wil altijd samen zijn met ons ma

Erik: willen? Hij heeft niets te willen. Hij zal doen wat wij hem zeggen van te doen!

Christien: schoon broer dat gij hebt!

Karel: ne geldwolf is hij altijd geweest

Marleen: kom Erik, we zijn weg

Karel: ja, salut

Erik en Marleen weg

Christien: en nu?

Karel: ik weet het niet. Het beste is denk ik, van alles te laten bekoelen

Christien: ge moet niet denken dat ik in dit huis kom bijwonen. Ik wil niet het vijfde wiel van de wagen zijn

Karel: het vierde wiel!

Christien: ???

Karel: wij zijn met drie en gij erbij is vier

Christien: onnozelaar

Ma en pa komen binnen

Karel: Ha daar zijn ze si. En hoe is het geweest?

Jef: goed, maar vermoeiend

Karel: en gij ma. Was het plezant?

Jeanne: (niet op haar gemak wegens Christien) ja

Christien: is er veel volk meegegaan?

Jef: den bus was vol!

Jeanne: allemaal vreemde mensen

Jef: maar enfin Jeanne, 't waren allemaal (naam dorpsbewoners) die ge kent

Jeanne: ja, dat kan

Christien: ge weet wat den dokter gezegd heeft he Jef: u kwaad maken heeft geen enkele zin!

Jef: ik weet het, maar 't is niet altijd gemakkelijk om kalm te blijven

Karel: pa, ik ga vandaag bij Christien slapen. Zal het hier gaan alleen?

Jef: jaja, ga maar jongen. We zijn alle twee goed moe, 't zal niet lang duren of we liggen in ons bed

Karel en Christien zeggen goede dag en zijn weg

Jef: kom Jeanne, we gaan nog efkes naar de tv kijken en dan gaan we slapen

Jeanne: ja

Jef: waar is de afstandsbediening weeral

Jef begint te zoeken

Jef: hebt gij de afstandsbediening niet gezien?

Jeanne: ik weet niet

Jef: maar enfin, waar ligt die!

Jef zoekt en uiteindelijk vind hij ze verstopt in de suikerpot

Jef: Jeanne, waarom hebt ge de afstandsbediening in de suikerpot gestopt?

Jeanne (van streek): dat ben ik niet, als die vrouw komt pikt ze alles mee

Jef: welke vrouw?

Jeanne: awel, die vrouw die hier altijd komt

Jef: er komt hier geen vrouw

Jeanne: 't wel, ze heeft al mijne portemonee gestolen ook

Jef: och laat maar.

Jef: weet ge wat, we gaan slapen. 't Is ne langen dag geweest

Jef neemt Jeanne bij de arm en lijdt haar voorzichtig naar de slaapkamer

Scene in donker

Na enige tijd komt Jeanne op, zichtbaar opgewonden. Ze stapt in slaapkleed naar buiten

Jef volgt enige tijd daarna, in paniek

Jef: Jeanne, Jeanne!!!

Jef gaat naar buiten

Komt terug met Jeanne aan de arm

Jef: maar enfin Jeanne, waar ging nu toch naar toe? Zo midden in de nacht!

Jeanne: daar was iemand aan de deur

Jef: wie dan?

Jeanne: die madame

Jef: maar nee Jeanne, daar is niemand

Jeanne: ik heb het gehoord. Die madame was aan de deur...

Jef: allez kom (leidt Jeanne naar binnen en de kamer). We gaan terug slapen

Na een tijdje komt Jef terug en zet de zetel voor de kamerdeur en gaat in de zetel zitten

Jef: ziet dat ze terug opstaat

Lichten uit

Karel komt binnen

Karel: pa, wat doet gij daar in de fauteuil?

Jef: slapen

Karel: in de zetel? Allez he pa!

Jef: ons ma is deze nacht gaan wandelen. Een geluk dat ik haar buiten direct gevonden heb. Anders waren we haar misschien voor altijd kwijt.

Karel: En hebt gij dan de ganse nacht in diene fauteuil geslapen?

Jef: ja, zo goed als

Karel: dat kan toch niet meer he pa

Jef: ja, 't wordt moeilijk

Karel: is het niet tijd dat ons ma naar het rusthuis zou gaan?

Jef: Ja, ik weet het niet meer. Dit kan ik niet lang meer volhouden. Maar ik kan haar toch niet alleen laten. We zijn al ons gans leven samen.

Karel: ik weet het pa. Maar zo gaat gij ook ziek worden. We moeten een oplossing vinden.

Jef: en neemt dat ze naar het rusthuis moet, is er dan wel plaats? En hoe gaan we dat betalen.

Karel: dat zien we wel. Eerst zorgen dat ons ma verzorgd wordt.

Jef: ja, dat is het belangrijkste

Karel: zal ik naar het rusthuis bellen? En wat gaat gij doen?

Jef: wat bedoeld ge?

Karel: gaat ge mee met ons ma of blijft ge alleen hier?

Jef: Voor twee betalen in het rusthuis, dat ga niet. En ik kan haar elke dag gaan bezoeken. Binnenkort herkent ze mij misschien niet meer

Karel: ik ga direct bellen!

Karel naar de telefoon

Lichten

Scene 7

Karel en Erik staan volledig gekleed en Karel draagt een valies. Ma zit gekleed in de zetel

Jef komt op

Jef: is het zover?

Karel: ja pa

Jef: ik heb toch spijt dat ik haar alleen moet laten gaan

Erik: gij zijt toch nog te goed pa om naar het rusthuis te gaan. Daarbij zouden jullie toch niet samen op één kamer kunnen

Jef: en waarom niet.

Karel: ma moet in de gesloten afdeling,

Jef: wordt ze dan opgesloten?

Erik: niet echt pa, alleen kunnen ze niet naar buiten

Jef: maar kan ik dan binnen om haar te bezoeken?

Erik: natuurlijk pa

Jef: ik ga dat hier nooit gewoon raken, zo helemaal alleen

Karel: ik ben hier toch nog he pa

Jef: ja, maar ma en ik slapen al meer dan 60 jaar samen. En vanaf nu alleen

Erik: ja pa. Ik weet dat het hard is, maar er is niets aan te doen. Ma gaat niet meer beter worden, integendeel

Jef: ja ik weet het

Karel (gaat naar ma): kom ma, we gaan op reis

Jeanne: naar waar gaan we? Naar Banneux?

Erik: ja ma

Jef: allez Jeanne gaat maar mee. Ge gaat op hotel

Jeanne (tegen Jef): en gaat gij niet mee?

Jef: nee, ik kan niet. Ik moet op den patatten passen (krop in keel)

Jeanne: ja?

Jef: ja Jeanne

Jeanne: en hoe gaat we daar naar toe?

Karel: met den auto ma

Jeanne: en gaat onze Erik ook mee?

Erik: ja ma

Jeanne: en Jef?

Jef: nee Jeanne, dat heb ik al gezegd

Ze vertrekken. Jef pakt Jeanne vast, Jeanne snapt niet wat er gebeurt. Karel: kom ma

Jeanne: ja

Karel , Erik en Jeanne weg. Jef blijft achter en weent

Scene 8

In het rusthuis

Jef komt haar kamer binnen, Jeanne in de zetel

Jef: dag Jeanne

Jeanne: dag (geven kus)

Jef: en hoe is het hier

Jeanne: goed. 't Is hier een chique hotel! En vriendelijk dat ze hier zijn

Jef: allez zoveel te beter
en is 't eten goed

Jeanne: amai, echt goed

Jef: wat heb ge deze middag gekregen?

Jeanne: 't was lekker

Jef: ja

Jeanne: en elken dag gaan we naar 't strand!

Jef: is 't echt. Amaai.

Jeanne: en de zee, schoon dat dat is

Jef: ja, ik weet het

Jeanne: maar ik ga hier niet kunnen blijven

Jef: waarom niet

Jeanne: ik heb geen geld

Jef: dat hebde hier niet nodig

Jeanne: ik moet dat toch kunnen betalen

Jef: och, ge moet u dat niet aantrekken, dat wordt allemaal gearrangeerd

Jeanne: heeft mij ma en mij pa dat hier betaald?

Jef: nee, die zijn al een tijdje dood. Weet ge dat niet meer?

Jeanne: ja

Jeanne: maar als ik dat niet kan betalen, ga ik misschien geen eten meer krijgen

Jef: maar ja Jeanne. Pauze
Ziet ge 's avonds naar uw tv?

Jeanne: ja

Jef: volgde nog "familie"

Jeanne: ja

Jef: schoon he

Jeanne: kunt jij mij geen geld geven

Jef: nee, ik heb niets bij

Jeanne: als ik hier niet meer mag slapen, waar moet ik dan naartoe?

Jef: maar ge kunt hier slapen Jeanne. Dat is hier uw kamer. Niemand gaat u hier buiten smijten. Alles is hier van u

Jeanne staat recht en begint te zoeken

Jef: wat gaat ge doen

Jeanne: heb ge mijne portemonee niet gezien?

Jef: ge hebt gene portemonee Jeanne

Jeanne: toch wel, ik heb altijd ne portemonee. Ik weet het 't is weer die madam die hier geweest is!

Jef: ge hebt hier geen geld van doen Jeanne. Alles is betaald

Jeanne: waar moet ik gaan slapen? Kan ik thuis slapen?

Jef: dat is nu "thuis" Jeanne

Jeanne: ha

Jef: alles is in orde

stilte

Jeanne: zal ik u nen boterham maken?

Jef: nee, ik heb geen honger

Jeanne: maar ge moet toch iets eten

Jef: nee bedankt

Jeanne: of een ei bakken?

Jef: nee Jeanne, dat moet niet

Jeanne: allez dan

stilte

Jef (zichtbaar geëmotioneerd) allez ik ben weg

Jeanne: ja, niet te laat naar huis komen, anders kan ik niet slapen

Jef: ja Jeanne (kus en weg)

Lichten uit, nieuwe scene

Scene 9

Jeanne in het rusthuis, Karel en Christine op bezoek

Karel: dag ma. Hoe is het?

Jeanne: ja

Karel: hebt ge goed gegeten

Jeanne: ja

Christien: kent ge mij nog

Jeanne: ja

Karel: amai ge zijt niet veel van zeggen vandaag

Jeanne: ja

Karel: is onze pa al geweest vandaag?

Jeanne: ik heb zeker al een maand niemand gezien

Karel: allez he ma, onze pa komt elken dag

Jeanne: wanneer mag ik naar huis?

Karel: dat is hier uw thuis he ma

Jeanne: ja

Christien: ge zijt hier toch goed he. En goed gesoigneerd

Jeanne: ja

Christien: en is iedereen hier vriendelijk?

Jeanne: ja

Karel: de patatten zijn bijna klaar om uit te doen. Als het zover is zullen we er meebrengen

Jeanne: ja, 't is toch niet om te lachen., meer dan 30 are patatten. Een geluk dat Frans en Julia komen helpen zijn anders hadden we nooit gedaan gekregen. En warm dat het was deze zomer. Op het land was het wel 50 graden! Onze pa zegt altijd dat ne goeie boer daar moet tegen kunnen.

Karel: allez ma. Dertig are patatten hebben we niet meer, dat is al lang geleden. En Frans en Julia, die zijn al 20 jaar dood!

Christien: laat maar Karel. Het heeft geen zin om haar tegen te spreken

Jeanne: 't is te hopen dat we ne goeie prijs krijgen geeft. Want we hebben dit jaar nogal afgezien! Onze pa heeft zich krom gewerkt. Hoe dat diene mens dat volhoudt!

Karel: ja ma (lacht)

Jeanne: zijt ge vandaag naar 't school geweest jongen?

Karel: nee ma, daar ben ik allang niet meer geweest!

Jeanne: ge moet naar 't school gaan jongen, en goed leren. Anders gaat ge op het veld moeten werken en dat is hard werken!

Karel: 'k weet het ma

Jeanne: Wie is dat? (op Christien)

Karel: dat is mijn lief he ma. Weet ge dat niet meer

Jeanne: nee Zijt ge met haar getrouwd?

Karel: nee ma. Nog niet

Christien: hoop doet leven!

Jeanne: pak mijne portemonee eens, dat ik iets kan geven voor de kinderen

Karel: laat maar ma

Jeanne staat recht en begint zelf te zoeken

Christien: kom ma, zet u terug neer

Jeanne (kwaad): geef mijne portemonee. Gij hebt hem gepakt!

Karel: allez ma

Christien: 't is beter dat we doorgaan. Ze raakt helemaal overstuur

Karel: we zijn weg he ma

Jeanne: ja

Christien: dag ma

Jeanne zegt niets meer

Scene 10

Karel thuis

Erik komt binnen

Karel: ah Erik

Erik: ik kom ne keer zien hoe dat dat hier zit

Karel: goed zeker he. We leven nog

Erik: waar is onze pa?

Karel: zoals elken dag bij ons ma

Erik: elken dag?

Karel: ja, hij slaat genen enkele over

Erik: amai

Karel: en gij, zijt gij al bij ons ma geweest

Erik: nee, niet echt

Karel: niet "echt", wat bedoelde daar nu mee

Erik: ik heb al dikwijls gedacht om te gaan, maar er komt altijd iets tussen

Karel: is 't waar?

Erik: we zijn ook ondertussen op reis geweest

Karel: naar waar?

Erik: we hebben een cruise gedaan naar de caraïben

Karel: een cruise naar de caraïben. En dat zegde nu! Neem nu nekeer dat er iets was gebeurd met ons ma, ik zou u nog niet gevonden hebben

Erik: 't was maar voor 2 weken

Karel: 't was maar voor 2 weken! Op 2 weken kan er veel gebeuren. En wat kost dat niet zo'n cruise?

Erik: dat val nog mee buiten het seizoen. Trouwens dat zijn uw zaken niet

Karel: nee, maar als we gaan moeten bijleggen voor 't rusthuis zullen het mijn zaken wel zijn.

Erik: Wat bedoel je, bijleggen bij het rusthuis

Karel: ja, dat kost wel handen vol geld en onze pa is rotchild niet

Erik: er is toch geld genoeg

Karel: dat denkt ge

Erik: en het huis is er ook nog. En dan nog de grond!

Karel: het huis verkopen. En waar moet ik dan gaan wonen. Trouwens heb ge nog eens gedacht aan wat we u voorgesteld hebben?

Erik: voorgesteld?

Karel: ahwel ja. Ik wil het huis verbouwen, maar alleen als het van mij is

Erik: ge weet toch wat we gezegd hebben

Karel: dus geen "prijske"?

Erik: nee, dat kan niet

Karel: ik zorg wel voor pa he. Anders moet hij misschien ook naar 't rusthuis en dan zijn we allemaal failliet

Erik: dat zien we dan wel, maar er is geen sprake dat we het huis voor een "prijske" laten gaan.

Karel: van uw broer moet ge het hebben!

Erik: ge moet dat verstaan he Karel!

Karel: ja, ik moet dat verstaan

Erik: en als er moet bijgelegd worden voor ons ma, moet alles maar verkocht worden

Karel: zolang onze ma en pa leeft, hebt gij daar niets aan te zeggen

Erik: dat zullen we nog eens zien

Karel: ahwel ja, dat zullen we inderdaad nog eens zien

Erik: ik ben weg, sallut!

Karel: ja salut

Erik weg. Jef komt binnen

Karel: dag pa

Jef: ja

Karel: hoe was met ma?

Jef: altijd 't zelfde he

Karel: heeft ze veel verteld?

Jef: ja, altijd van vroeger he. Van haar moeder en vader, van haar broers en zussen. 't Is precies dat wij niet meer bestaan

Karel: ja, ge moet u dat niet aantrekken. Het is haar "korte termijn geheugen" dat eerst aangetast wordt. Alles wat nu gebeurt kan ze niet onthouden

Jef: ik weet het, maar 't is toch niet gemakkelijk. Ik vraag me soms af of ze mij nog wel herkent.

Karel: maar ja pa

Jef: ik weet het niet (zucht)

Karel: onzen Erik gaat hier juist buiten

Jef: allez, leeft diene nog

Karel: ja, en we hebben ruzie gemaakt

Jef: dat was nu ook wel niet nodig

Karel: och pa, 't nog altijd dezelfde: geld, geld, geld.....

Jef: 't is meer Marleen die zo is

Karel: misschien. Van geld gesproken pa. Hoe zit het met uw financiën?
Kunt ge dat volhouden, het rusthuis voor ons ma betalen?

Jef: nog wel een tijdje. Maar al het lang duurt, en laten we hopen dat het lang duurt, zullen we toch naar een andere oplossing moeten zoeken

Karel: welke oplossing?

Jef: het huis verkopen, er zal niets anders op zitten

Karel: en waar moeten wij dan naar toe?

Jef: ik weet het niet, 'k weet het niet

Karel: Erik en ik kunnen misschien bijleggen als het moet

Jef: onzen Erik gaat dat nooit niet willen

Karel: als gij het huis aan ons twee laat, en Erik verkoopt zijn helft aan mij, dan kan ik het huis verbouwen, kunt gij hier blijven wonen en hoe het dan verder met ons ma gaat zien we dan wel.

Jef: waarvan moet ik dan het rusthuis betalen? Dat zal niet gaan he Karel.

Karel: maar hier weggaan , waar we ons leven lang hebben gewoond, dat gaat toch ook niet he pa!

Jef: 't zal misschien wel moeten

Karel: 't is te hopen van niet

Jef: ge weet Karel, ik hou ook van dit huis. Ik ben hier nog geboren. Mijn moeder en mijn vader zijn hier gestorven, jullie zijn hier geboren, nog met Eugenie de vroedvrouw. Dit is hier mijn leven. Het was al een steek in mijn hart als we gestopt zijn met het bedrijf. Het mooiste bedrijf van(dorpsnaam) Moest ik nog kunnen ik zou nog elke dag op het veld werken, zelfs als is er niets meer te verdienen. Maar 't is gedaan jongen. En ik begrijp dat jij er ook bent mee opgehouden.

Maat het huis, dat is iets anders. Hier had ik willen sterven. Maar ja, ons ma gaat voor. Zij moet goed verzorgd worden, tot op het einde.

Karel: ze wordt ook goed verzorgd he pa

Jef: ja, alleen spijtig dat ze niet kon thuis blijven

Karel: och pa, ze weet het zelfs niet meer

Jef: dat kan wel, maar ik weet het wel. Ik mis haar, elke dag. Het huis is zo leeg zonder haar

Karel: ik begrijp dat pa

Jef: dus, als het moet zal ik het huis verkopen. Met veel spijt, maar voor haar

Karel: en jij dan?

Jef: ook naar het rusthuis zeker

Karel: 't is toch beter als we samen hier kunnen blijven wonen. Denkt er eens over na

Jef: dat zal ik doen

Karel: allez pa, tot morgen dan. Ik ga naar Christien.

Jef: tot morgen

Scene 11

Erik en Marleen bij Ma

Erik: dag ma

Jeanne: ja

Marleen: dag ma. Hoe is het?

Jeanne: ja

Marleen: moet jij geen kussen hebben achter uwe rug? Ze zouden dat hier toch moeten doen he. Wacht (steekt kussen achter rug ma, die zichtbaar nu minder goed zit).

Erik: 't is goed weer he ma

Marleen: ja de zon schijnt en 't is 20 graden. En dat voor den tijd van 't jaar

Erik: zullen we eens gaan wandelen ma?

Marleen: dat is een goed gedacht. Kom (Erik en Marleen zetten ma in een rolstoel)

Erik: en wijle weg

Marleen: plezant he ma?

Jeanne: ja (maar is zichtbaar niet op haar gemak)

Erik: een beetje goede lucht zal uw deugd doen

Marleen (tegen Erik): ze ziet er goed uit

Erik: ja, wat bleekjes

Marleen: wa wilde, altijd binnen zitten

Erik: ik vind wel dat ze vermagerd is

Marleen: eet ze wel? Sommige mensen vergeten zelfs hoe ze moeten eten

Erik: zo erg zal wel nog niet zijn zeker

Marleen: vraag eens of ze u nog kent

Erik: Ma, kent ge mij nog?

Jeanne: ja,ja

Erik: ziet ge wel

Marleen: zo veel te beter

Jeanne: is onzen Hubert al terug van den troep?

Erik: wat vraagde nu ma?

Marleen: Hubert? Wie is dat?

Erik: haar broer. Die is gesneuveld in den oorlog

Jeanne: onze pa heeft gezegd dat hij morgen terug komt

Erik: Hubert is al lang dood ma. Dat was in den oorlog. Dat is lang geleden

Jeanne: we moeten wel oppassen, als de Duitsers ons zien... (opgewonden)

Erik; er zijn geen Duitsers meer ma

Jeanne: ze hebben onzen Hubert , ik weet het

Erik: kalm ma, er is niets, den oorlog is al lang gedaan

Jeanne: hij zit in Breendonk

Erik: ja ma

Jeanne: wanneer komt hij dan naar huis?

Erik: 't misschien toch beter dat we haar terug naar binnen brengen

Marleen: ja, het doet haar precies geen goed

Erik (tegen Jeanne): we gaan terug naar huis

Jeanne: dat is hier mijn huis niet (paniek). Waarom moet ik hier binnen?

Erik: ge woont hier nu, ma

Jeanne: dat is niet waar. Ik woon hier niet

Erik: toch wel ma

Jeanne: en als ik hier moet betalen heb ik geen geld

Erik: ge moet hier niet betalen ma

Jeanne: en als ze mij niet willen?

Erik: ze willen u hier wel ma

Jeanne: waar moet ik dan naar toe?

Erik: nergens ma

Jeanne: ik ben hier nog nooit geweest

Erik (moe): nee, ma

Marleen (kordater): kom ma, 't nu genoeg geweest. Hup naar binnen

Erik: u niet opwinden (tegen Marleen) 't is toch geen avans

Marleen: genoeg is genoeg

Jeanne: mag ik niet bij u slapen?

Erik: nee, ma. We brengen u naar uw kamer

Jeanne: mijn kamer, waar is dat?

Iedereen weg "naar binnen"

Scene 12

Jeanne alleen op haar kamer.

Zingt zachtjes “twee ogen zo blauw”.

Daarna is er haar stem uit luidsprekers. Het publiek hoort wat zij denkt

Jeanne: Dat zingt onze pa altijd als hij zat naar huis komt. “Twee ogen zo blauw.....” Hij is weg naar het café, en nu zitten wij hier alleen. Ons ma en ik. Waar is ons ma? Ze moet eten maken want straks moet ik naar school. Ik ga graag naar school. Dan ben ik thuis eens weg. Anders is het altijd maar werken, werken.....

“Twee ogen zo blauw.....Zou onze pa dat hier betaald hebben? ’t Is te hopen, want anders moet ik hier misschien weg, en ik ga graag naar ’t school.

Onze Hubert, die ging ook graag naar school. Maar ja, nu is het oorlog en dan moet hij gaan vechten. Onzen Hubert is drie jaar jonger dan ik. Hij is niet thuis. Hij is weg

Lange pauze, lied neuriën.

Den tijd duurt hier lang. Wanneer komen ze mij halen. Dan kan ik naar de klas en dan gaan we zingen: “twee ogen zo blauw...”

Dat is wat onze pa ook altijd zingt als hij zat is. Ik hoop dat hij vandaag niet zat is, anders is het weeral ruzie met ons ma.

Kunnen we de patatten al uit doen?. ’t Is aan het regenen. ’t Niet goed als het veld te nat wordt. Normaal raap ik ook de patatten, maar omdat ik in ’t school ben moet onze pa dat zelf doen.

Die madam is hier ook. Ik kan ze niet uitstaan. Ze wilt altijd naast mij zitten, maar ik wil niet! Ze doet niet anders dan babbelen Ik zit liever naast Madeleine. Die zegt niets.

Wanneer komt ons ma me halen? Ik kan hier toch niet blijven. Wie zal dat betalen?

’t Is te hopen dat we rap patatten kunnen rapen is, dan moet ik niet meer naar school.

Komt ons ma wel? Ze gaan me straks geld vragen en dan kan ik niet betalen en dan moet ik weg.

Jeanne in paniek, wil recht staan, maar dat gaat niet want vastgebonden.

Karel komt binnen

Karel: dag ma

Jeanne zegt niets, nog steeds in gedachten

Karel: gaat het ma?

Jeanne zegt niets

Karel ziet dat ze vast gebonden is

Karel: make, wat hebben ze nu met u gedaan!. Kom ik zal u losmaken

Jeanne helemaal zonder reactie

Karel gaat bij haar zitten en neemt haar hand

Jeanne kijkt hem liefdevol aan en zingt “twee ogen zo blauw...”

Scene 13

Thuis. Karel komt van het rusthuis. Jef is thuis

Karel: zijt ge vandaag al naar het rusthuis geweest

Jef: ja, deze voormiddag

Karel: was ons ma toen ook al vastgebonden?

Jef: ja, de verpleegster zei dat het eigen goed was

Karel: voor haar eigen goed?

Jef: ja, ze kan nog moeilijk stappen en als ze wilt rechtstaan riskeert ze te vallen.

Karel: ja en dan

Jef: dan kan ze haar been breken ofzo. Dan wordt het allemaal nog veel erger

Karel: ik weet niet wat het ergste is: uw been breken of ne gansen dag vastgebonden zitten

Jef: ik weet het niet. Komt gij nu van ginder?

Karel: ja

Jef: en hoe was het

Karel: niet zo goed. Ze heeft niets gezegd

Jef: nee, bij mij ook niet veel

Karel: 't was precies dat ze met haar gedachten ver weg was

Jef: ja, veel zeggen doet ze niet meer

Karel: ik ga toch vragen aan de verpleging om haar niet meer vast te binden

Jef: en als ze dan valt

Karel: dan is het maar zo. Zo vast gebonden zitten, dat is toch geen leven

Jef: 't is sowieso geen leven. Ook niet voor mij

Karel: ik weet het pa

Jef: maar der is niks aan te doen he. Ge kiest uw lot niet zelf

Karel: en hoe is het met u?

Jef: och jong, wat doen we hier nog. Alleen maar miserie

Karel: niet zo pessimistisch he pa

Jef: nee, allez iets positief dan. Ik ga 's middags altijd bij ons ma om te zien of ze eet. Het rusthuis heeft mij gezegd dat ik mag mee eten. Zo zijt gij er van af om voor mij te moeten koken

Karel: dat was toch geen grote moeite he pa. En in 't rusthuis zal het wel op de rekening staan!

Jef: ik wil u niet belasten Karel. Ge hebt ook uw leven

Karel: dat is toch geen last he pa

Jef: en nog iets. Als ge graag bij Christien gaat wonen, doe dan maar. Ik trek mijn plan wel

Karel: niets van. De bedoeling is dat Christien hier komt wonen. Maar ja, onzen Erik...

Jef: ge moet dat verstaan jongen. Den dag van vandaag moet alles "just" zijn. En geld is het belangrijkste.

Karel: dat is nu nen echte boer si

Jef: en toch is het zo. Zonder geld kunde niet koken. Een geluk dat wij spaarzaam zijn geweest. Wie had anders het rusthuis betaald? Dan hadden we het huis nu al moeten verkopen.

Karel: boeren waren altijd spaarzaam he pa. Allez, sommige zouden dat gierig genoemd hebben

Jef: ge hebt uw leven lang gewerkt en veel belastingen betaalt en dan op het einde, als ge pech hebt, moet ge nog uw huis verkopen of leven op de kosten van uw kinderen! 't Is niet eerlijk

Karel: ik weet het pa. Maar het is nu éénmaal zo. Niets aan te doen

Jef: had ik het geweten

Karel: wat dan

Jef: ik had er meer van geprofiteerd. We zeiden altijd, ma en ik, later als de kinderen uit het huis zijn gaan we ervan profiteren. Maar ja, de patatten die ineens gene frank meer waard zijn... En ge zijt oud voor dat ge het weet. Profiteren is er dan niet meer bij. Uw leven vliegt voorbij, ge hebt hard gewerkt en wat houdt ge over. Zoals ik al zei, als ge pech heb, niets.

Karel: waarom denkt dat ik gestopt ben met de patatten?

Jef: ja, ge hebt gelijk. Profiteer ervan!

Karel: en nu met Christien

Jef: ja, maar als ge ooit trouwt, laat dan alles eerst goed op papier zetten, want met haar kinderen....

Karel: Paaaa... niet zagen he

Jef: allez ik zijn al weg

Karel: waar gaat ge naartoe

Jef: nog een beetje in mijne fauteuil zitten

Jef weg

Scene 14

Karel opgewonden: gaat pa roepen

Karel: pa, waar zit ge

Jef komt binnen: ik ben hier al. Brandt het ergens?

Karel: zo goed als. Het rusthuis heeft gebeld, ons ma is gevallen

Jef: hoe kan dat nu? Ze was toch vast gebonden

Karel: ik heb u toch gezegd dat ik gevraagd heb om dat niet meer te doen

Jef: en, heeft ze iets?

Karel: ze zeggen dat ze waarschijnlijk haar heup heeft gebroken

Jef: nu dat nog

Karel: ze hebben ze met een ambulance naar het ziekenhuis vervoerd

Jef: naar waar?

Karel: naar Leuven

Jef: kom, we gaan er direct naar toe

Karel: nee, niets van. Gij gaat niet mee. Ik ga wel alleen

Jef: ik wil mee

Karel: nee, ziet dat ge ook valt. Ge kunt daar toch niets gaan doen

Jef: ik wil haar zien

Karel: dat kunt ge later nog

Ik ben weg he

Jef: ik heb hier niets meer te zeggen

Lichten uit, pauze

Jef alleen, Karel komt binnen

Jef: en?

Karel: ze is geopereerd

Jef: oei, is het zo erg

Karel: ja, een heup breken op diene leeftijd, dat is niet alles

Jef: en wat zeggen de doktoren?

Karel: dat de operatie goed is gelukt, maar dat ze zwak is

Jef: ja dat wisten we ook

Karel: het zal lang duren om te herstellen

Jef: dat moest haar nu nog overkomen si

Erik komt binnen

Erik: Awel, wat heb ik gehoord, is ons ma gevallen

Karel: ja ze is in de kliniek. Ze hebben haar geopereerd

Erik: als ze dat maar overleeft

Jef: onzen Erik, dat is pas een troost

Karel: ons ma is een sterke vrouw, ze komt er wel bovenop

Erik: om wat te doen? Verder te leven als een plant?

Jef: 't is nog altijd ons ma, en ze zal altijd ons ma blijven

Erik: dat weet ik pa, maar ge kunt u afvragen of ons ma al niet lang weg is

Jef: als ik bij haar ben zie ik nog altijd in haar ogen dat ze mij herkent. Die tinteling maakt het nog altijd de moeite waard

Karel: houd u wat in he Erik

Erik: ik zeg toch maar alleen de waarheid

Karel: wat is dat in deze situatie "de waarheid"? Er zijn zoveel waarheden

Scene 15

Pa, Karel en Erik in de kliniek bij ma

Jef: dag jeanne, hoe is het met u?

Jeanne; kijkt maar reageert niet

Jef: hebt ge geen pijn?

Jeanne reageert nog niet

Karel: gaat he ma

Erik: kent ge ons ma? Zeg eens wie hier bij mij staat.

Karel: och Erik, stop daarmee

Jef houdt hand vast van Jeanne

Erik: hebt ge met de verplegers gesproken?

Karel: ja

Erik: en wat zeggen ze?

Karel: de operatie is goed gelukt en de wonde geneest goed, maar.....

Erik: maar wat

Karel: ons ma wil niet mee

Erik: wat bedoelt ge daar mee?

Karel: ze zou moeten eten, en dat doet ze niet

Erik: ze kan toch al lang niet meer alleen eten

Karel: ja, dat weten ze. Maar als een verpleegster haar eten komt geven, spuwt ze alles uit

Erik: 't is misschien niet goed

Karel: ze eet alleen een beetje soep

Erik: dat heeft ze altijd graag gelust

Karel naar ma: ma, je moet eten he. Anders kan je niet naar huis

Erik: och Karel, het is hopeloos

Karel: zegt dat toch niet

Erik: dat zie je toch zelf. Ze weegt nog den helft en 't was al geen struise

Karel: de verpleegster heeft nog iets gezegd. Ze spuwt haar pillen uit.

Erik: allez, waarom zou ze dat nu doen. Misschien kan ze niet meer slikken?

Karel: ja dat kan

Jef: ze ziet er niet slecht uit he. Ze heeft schoon rode kaken

Erik en Karel: ja pa

Scene 17

Karel thuis, Jef ligt aan het slapen in de zetel

Telefoon. Karel neemt op

Karel: hallo

Karel: ja, ik begrijp het. Wanneer is het gebeurd? Kunnen we haar nog zien?
Ja, we komen nu nog langs

Karel lange stilte, legt stil de telefoon neer. Zet zich even neer

Karel gaat dan naar Jef

Karel: pa, pa wakker worden

Jef wordt stilletjes wakker

Jef: wat is er

Karel: ik heb telefoon gehad van het ziekenhuis

Jef: mag ons ma naar huis, allez opnieuw naar het rusthuis

Karel: nee pa. Dat is het niet

Jef: wat is er dan?

Karel: ons ma..... Is er niet meer pa

Jef: maar wat bedoelt ge nu? Ligt ze niet meer in het ziekenhuis?

Karel: ja pa. Ons ma is... gestorven

Jef: 't is niet waar he, 't is niet waar he. Dat kan toch niet. En gisteren was ze nog zo goed

Karel: ja pa, zo gaat dat

Jef weent stilletjes

Karel: ze is nu gelukkig pa

Jef antwoordt niet

Karel: dat was toch geen leven meer he pa

Jef nog steeds in zichzelf gekeerd

Jef: we moeten iedereen verwittigen jongen

Karel: ja ik weet het

Scene 18

De ganse familie samen

Erik: 't is nog snel gegaan

Marleen: ja zeg dat wel, een paar maanden in 't rusthuis

Jef: ja, wie had dat gedacht

Karel: och, 't is misschien beter zo

Jef: ja

Erik: en nu?

Karel: wat bedoeld ge, nu

Erik: er moet van alles geregeld worden, de begrafenis, de erfenis

Karel: laat ons beginnen met de begrafenis, de rest kan wachten

Marleen: is dat wel zo. Het is niet gemakkelijk he zo'n erfenis.

Karel: onze pa is er nog he. Dus veel is er nog niet te erven

Marleen: was er een huwelijkscontract?

Karel: dat weet ik niet. We hebben daar nooit over gesproken. Pa?

Jef: er is een huwelijkscontract, maar ik heb geen goesting om daarover nu te beginnen

Erik: het moet toch eens gebeuren he pa

Jef: laten we eerst zorgen dat ons ma deftig begraven wordt

Erik: begraven of gecremeerd?

Jef: ge wat?

Karel: onze Erik bedoelt verbrandt pa

Jef: ons ma heeft altijd gewild om in(naam dorp) begraven te worden

Erik: dat kost wel veel geld he pa

Jef maakt zich kwaad: dat het kost wat het wilt

Jef wordt overmand door de emotie en grijpt naar zijn borst en gaat zitten

Karel: gaat het pa

Jef: ik moet effe rusten Karel

Karel tegen Erik: kunt gij niet wat voorzichtiger zijn

Erik: de waarheid mag gezegd worden he. Begraven kost meer geld dan verbranden. En weet pa dat zijn rekeningen geblokkeerd zijn?

Christien (tot nu toe zwijgzaam toeschouwer) tegen Erik: kunt gij nu over niets anders babbelen dan over geld

Marleen: en gij moogt mee babbelen den dag dat ge zult getrouwd zijn met Karel.

Christien: ik ga voor u toch niet zwijgen

Karel: stopt er nu mee aub. Onze ma ligt nog niet in haar kist

Jef: ons ma zal begraven worden, punt

Karel: ok pa, dat zullen we dan doen

Erik: bij welke notaris zullen we gaan?

Karel: begint ge nu weer?

Erik: ik mag dat toch vragen

Jef: we zijn altijd bij Janssens geweest.

Karel: dan zullen we dat nu ook doen

Erik: ok, dat is dan ook geregeld

Jef: kan ik ma nog een laatste keer zien

Karel: natuurlijk pa, we zullen er straks naar toe gaan

Erik: Marleen en ik gaan niet meer mee, Marleen kan daar niet goed tegen

Karel: iedereen moet doen wat hij denkt van te moeten doen

Jef: gaan we?

Scene 19

De koffietafel na de begrafenis. De ganse familie + een aantal ander mensen waaronder de kinderen (zichtbaar verveeld) van Erik en Christien

Vrouw tegen Jef: 't was een schoon begrafenis Jef

Jef (nog aangedaan): ja

Vrouw: en volk dat er was

Jef: ja, er was veel volk

Vrouw: ze heeft niet afgezien he Jef. Dat is toch een troost

Jef: ja

Vrouw: 86 jaar. Ne schone ouderdom. 't Is niet aan iedereen gegeven

Jef: ja dat is juist

Man: Jef hebt gij nog veel land?

Jef: nee, al tien jaar niet meer

Man: ha nee, ik dacht dat ge er nog had. En uw zonen, hebben die hun eigen bedrijf?

Jef: waarvan gij nog spreekt, wie heeft er nu nog een bedrijf?

Man: ja, ik weet dat niet. Ik ben hier al lang weg in Hoeilaart. Ik dacht om patatten mee te doen naar huis

Jef: waar gaat ge die nog halen? Er zijn geen boeren meer in(naam dorp)

Man: allez jong, is het zo erg?

Jef: ja

Vrouw2: is Jeanne lang ziek geweest

Jef: och ja, ziek zijn wat is dat?

Vrouw2: ja ik weet niet, heeft ze pijn gehad?

Jef: nee, pijn heeft ze niet gehad

Vrouw2: ik heb gehoord dat ze niet goed meer in haar hoofd was

Jef: ja dat klopt

Vrouw2: en 't was zo een kloeke vrouw

Jef: ja, maar als ge oud wordt

Vrouw2: oud worden, niets is er goed aan

Man2: En Jef? Wat gaat gij nu doen?

Jef: hoe, wat ga ik nu doen?

Man2: awel, kunt gij uw plan trekken alleen

Jef: ik heb onze Karel nog

Man2: woont die nog thuis, op zijne leeftijd

Jef: ja

Man2: allez, dat ziet ge ook niet veel meer

Jef: nee

Man2: en uwe andere zoon?

Jef: wat is het daarvan

Man2: is die daarmee akkoord?

Jef: awel ja, dat de jongste nog profiteert van zijnen thuis

Jef: profiteert?

Man2: awel ge weet toch wat ik bedoel

Jef: nee

Man2: den dag van vandaag moet het allemaal just zijn

Het gesprek tussen Jef en de "familie" kabbelt verder

Erik tegen Karel: wat zijt gij nu van zin?

Karel: wat bedoelt ge?

Erik: gaat ge nu nog thuis blijven wonen?

Karel: voorlopig wel

Erik: ge weet dat wij recht hebben op de helft

Karel: moeten we daar nu over klappen?

Erik: zo kan het ook niet blijven duren

Karel: waarom niet?

Erik: ge moet dat verstaan he Erik. Ge woont al een gans leven verniet, terwijl dat wij recht hebben op ons deel

Karel: kunnen we dat niet bespreken bij de notaris? Ge weet dat wij graag het huis zouden inkopen. Maar niet tegen de volle pot.

Erik: allez Karel, dat begrijpt ge toch dat.....

Plots is er geschreeuw en staan de mensen rond pa die van zijn stoel gevallen is

Karel en Erik gaan zo vlug mogelijk naar pa

Karel: pa, pa, wat is er toch? Zeg toch iets

Erik: allez pa, net flauw doen he

Karel: Erik, belt onmiddellijk den dokter

Erik neemt zijn gsm en belt

Karel: blijft bij pa, en staat langzaam recht

Karel: laat meer Erik, het is te laat

Erik: wat wilde gij zeggen?

Karel: pa heeft al onze problemen opgelost

Erik: hoe?

Karel komt naar voor en zegt tegen het publiek:

“En zo stierf de laatste boer in(naam dorp)”

Doek

